

Ба Шурои диссертатсионӣ 6D.KOA-003-и
дар назди Донишгоҳи миллии
Тоҷикистон, (734025, ш. Душанбе, к. Буни
Ҳисорак, шаҳраки донишҷӯён, бинои
таълимии 7)

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи илмӣ Абдуллоева Гулноза
Абдучаборова дар мавзӯи "Таҳлили иқтисодӣ-омории рушди сохтмони
манзил дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ
номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08.01 – Омор пешниҳод
шудааст.

Таҳқиқоти диссертатсионии Абдуллоева Г.А. ба мавзӯи муҳаббат
бахшида шуда таҳлили иқтисодӣ-омории соҳаи сохтмони манзилро дар
дар бар мегирад. Рушди сохтмони манзил дар таъмини рушди устувори
иҷтимоӣ-иқтисодӣ нақши муҳим мебозад. Дар ин ҳолат, таҳқиқоти
муаллиф доираи васеи масъалаҳоро фаро мегирад: арзёбии дастрасии
аҳоли ба манзил, муайян кардани омилҳои таъсиррасон ба сохтмони
манзил, таҳияи моделҳои пешгӯӣ ва таҳлили иқтисодӣ-омории
дифференсиатсияи сохтмони манзил дар минтақаҳои Тоҷикистон.

Аҳамияти тадқиқот бо зарурати арзёбии таъсири сохтмони
манзил ба сатҳи зиндагии аҳоли, ошкор намудани ихтилофоти
минтақавӣ дар соҳаи сохтмони манзил ва таҳияи воситаҳо барои
идоракунии самараноки сармоягузорӣ дар ин соҳа муайян карда
мешавад. Сохтмони манзил на танҳо ҳуқуқи конститутсионии
шаҳрвандонро ба манзил таъмин менамояд, балки нишондиҳандаи
муҳими рушди иҷтимоӣ-иқтисодӣ низ мебошад.

Навоварии илмӣ таҳқиқоти гузаронидашуда ба таҳия ва
асосноккунии воситаҳои инструменталӣ ва арзёбии омори иқтисодӣ-
иҷтимоӣ рушди сохтмони манзил нигаронида шудааст. Дар асоси
натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ, унвонҷӯ ба як қатор хулосаҳои муҳим ва
навовариҳои дорои аҳамияти назариявӣ амалии баланд ноил
гардидааст. Аввалан, асосҳои назариявии рушди сохтмони манзили
истиқоматӣ таҳлил шуда, таъсири он ба сатҳ ва сифати зиндагии аҳоли
баррасӣ гардидааст. Илова бар ин, алоқамандии рушди сохтмони манзил
бо равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ аз лиҳози омори асоснок карда
шудааст.

Таҳқиқоти гузаронидашуда нишон медиҳад, ки дараҷаи тафовут дар нишондиҳандаҳои иқтисодӣ-омории сохтмони манзил дар сатҳи кишвар ва минтақаҳои алоҳида ба омилҳои гуногун вобаста мебошад. Дар минтақаҳои дурдаст ин нишондиҳандаҳо аз рӯи хусусиятҳои демографӣ ва сатҳи даромади хоҷагиҳои хонавода фарқ доранд, дар ҳоле ки дар минтақаҳои рушдкарда сохтмони манзил бо сабаби мавҷуд будани инфрасохтори мусоид ва дастрасии беҳтар ба қувваи корӣ ва маводи сохтмонӣ бештар вусъат меёбад. Таъсири ин омилҳо ба сатҳи некӯаҳволии аҳоли низ мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст.

Дар асоси таҳқиқоти гузаронидашуда, модели иқтисодӣ-омории рушди сохтмони манзил таҳия гардида, вобастагии он аз сармоягузори давлатӣ, хориҷӣ ва саҳми сармояи аҳоли дар минтақаҳои гуногун муайян шудааст. Ин модел дурнамои нишондиҳандаҳои асосии сохтмони манзил ва омилҳои асосии таъсиррасонро пешгӯӣ намуда, барои таҳияи тадбирҳои самараноки рушди соҳа замина фароҳам меорад.

Натиҷаҳои тадқиқот ба таҳлили васеи омӯрӣ асос ёфтаанд, ки дар он маълумоти Агентии омор назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, барномаҳои миллии рушди сохтмони манзил, инчунин маълумоти Бонки Ҷаҳонӣ ва Созмони Байналмилалӣ Меҳнат коркард шудааст. Истифодаи усулҳои таҳлили коррелятсионӣ-регрессионӣ, усули индекс ва пешгӯӣ дараҷаи баланди асоснокии хулосаҳои унвонҷӯро тасдиқ мекунад.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқот дар таҳияи равишҳои илмӣ асосноки арзёбии таъсири сохтмони манзил ба сатҳ ва сифати зиндагии аҳоли, инчунин такмили методологияи таҳлили иқтисодӣ-омории ин соҳа зоҳир мегардад.

Аҳаммияти амалӣ дар он аст, ки моделҳо ва тавсияҳои таҳияшуда метавонанд аз ҷониби мақомоти давлатӣ ва ҳукумати маҳаллӣ барои такмили сиёсати манзилсозӣ истифода шаванд, инчунин дар раванди таълимии донишгоҳҳо ҳангоми таълими фанҳои марбут ба омили иқтисодӣ ва шаҳрсозӣ татбиқ шаванд.

Сарфи назар аз сатҳи баланди коркарди илмӣ мавзӯ, якчанд ҷанбаҳо метавонанд муфассалтар баррасӣ шаванд:

1. Дар диссертатсия ба таҳлили иқтисодӣ-омории сохтмони манзил таваҷҷуҳи хоса дода шудааст, аммо монеаҳои ҳуқуқӣ ва институтсионалӣ, ки ба рушди ин соҳа таъсир мерасонанд, ба таври кофӣ баррасӣ нашудаанд.

2. Муфид мебуд, агар муаллиф таҳлили муқоисавии сохтмони манзил дар Тоҷикистон ва кишварҳои дорои шароити шабеҳи иҷтимоию иқтисодиро анҷом мебуд.
3. Дар қисмати пешгӯии фаъолияти сармоягузори мақсаднок мебуд, ки таҳлили сценарияҳо бо дарназардошти хатари макроиқтисодӣ анҷом дода шавад.

Эродҳои баёншуда тавсиявӣ буда, ба консепсияи асосии илмӣ тадқиқот таъсир намерасонанд ва баҳодиҳии умумии мусбии авторефератро тағйир намедиханд.

Дар асоси мазмун ва мундариҷаи автореферат диссертатсияи Абдуллоева Г.А. таҳқиқоти мустақил ва ба охир расида мебошад, ки дорои дараҷаи баланди аҳамияти илмӣ, навгонӣ ва арзиши амалӣ мебошад. Натиҷаҳои бадастомада метавонанд барои такмили сиёсати давлатӣ дар соҳаи сохтмони манзил истифода шаванд.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионӣ (КОА) мувофиқат намуда, муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08.01 – Омор шоиста мебошад.

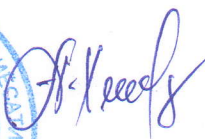
Профессори кафедраи назарияи
иқтисодии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ,
бизнес ва сиёсати Тоҷикистон,
доктори илмҳои иқтисодӣ
тел: 927748463, e-mail: latif_58@mail.ru

 Раҳимов А.М.

Имзои А.М.Раҳимовро тасдиқ менамоям:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси ДДХБСТ

« 12 » 08 2025с.

Бобоев А.Х.

Суроға: 735018, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд,
ш.Хучанд, 17 мкр-р, хонаи 1
тел.: +992 (3422) 2-38-11
e-mail: tsulbp@rambler.ru